

VOLITVE 2011: ŠTUDIJA PERCEPCIJE KANDIDATOV

**Zaključek študije.
Še enkrat razmislite koga boste
volili!**

Mitja Tuškej, strateg in partner, Formitas BBDO

1. december 2011

Analiza konkurenčnosti političnega prostora

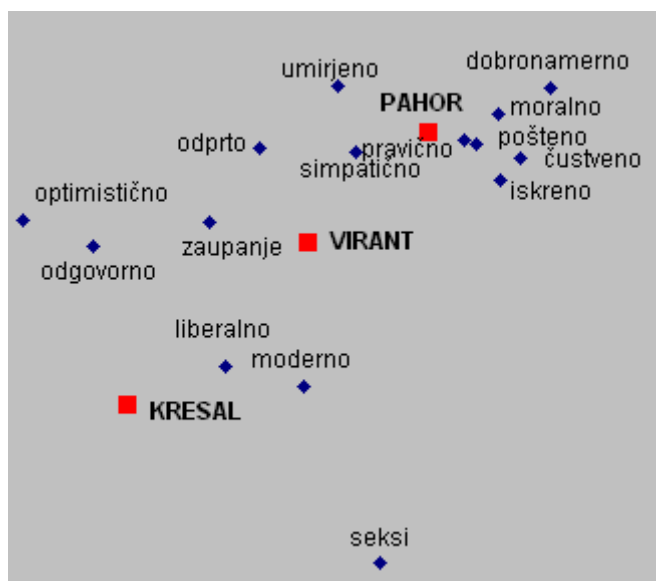
Za zaključek smo del zapisov analizirali s **korespondenčno analizo**. Z njeno pomočjo smo izrisali **percepcijske zemljevide**, ki so nam pokazali pozicijo politikov glede na njim pripisane attribute. Tisti atributi, ki so politikom pripisani večkrat, se postavijo bližje, tisti, ki so pripisani redkeje, pa dlje od njihove pozicije. Na pozicijo posameznika pa ne vpliva le število pripisanih atributov, ampak tudi to, katera kombinacija atributov jim je bila pogosteje pripisovana v primerjavi z drugimi politiki. S takšno analizo ugotovimo, **kdo je komu bolj podoben**, bolj **konkurenčen** in hkrati tudi, kateri so atributi, ki **označujejo posameznika** ali skupino posameznikov.

Pripravili smo dva percepcijska zemljevida, ki primerjata politike glede na njim pripisovane značilnosti in vrednote.

V **percepcijskem zemljevidu vrednot** se oblikujejo **tri značilne skupine** politikov, dva politika pa imata svojo, precej unikatno pozicijo. Glede na zaznan vrednostni sistem so si med seboj precej **podobni Borut Pahor, Gregor Virant in Katarina Kresal**, ki tvorijo eno skupino politikov. Drugo trojico sestavljajo **Janez Janša, Zoran Janković in Gregor Golobič** in tretjo, med podobno skupino politikov pa sestavljajo **Radovan Žerjav, Ljudmila Novak in Matjaž Hanžek**. V 'svojem svetu' sta **Zmago Jelinič in Karel Erjavec**.

Katere vrednote družijo Pahorja, Viranta in Katarino Kresal?

Anketiranci te tri kandidate v primerjavi z ostalimi vidijo kot bolj **moralne, poštene, dobronamerne, iskrene, pravične, umirjene, liberalne, moderne in optimistične** ... Kresalova je med njimi najbolj liberalna in moderna, Virant v primerjavi s Kresalovo bolj odgovoren in zaupanja vreden, oba pa manj moralna, poštena in čustvena od Pahorja. Po vrednostnem sistemu so vsi trije »**največji pozitivci**« med politiki in sodijo v novodoben družbeni trend, ki ga oblikujejo **pozitivne misli in energije**. Tako jih vidijo anketiranci, takšna je torej njihova realna podoba.

Sposobni omreženci: Janša, Janković in Golobič

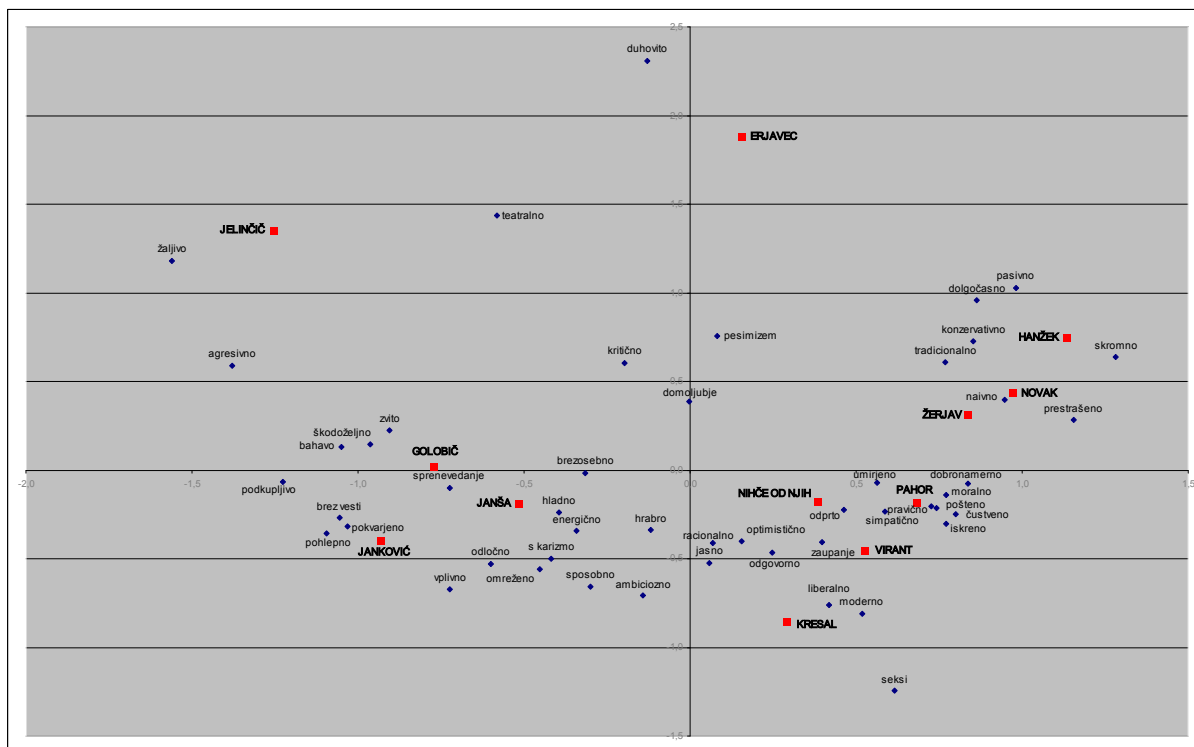
Glede na pripisane vrednote drugo skupino politikov tvorijo trije **odločni, vplivni, karizmatični, energični, hrabri, sposobni in ambiciozni** možakarji, ki pa so **hladni, brezosebni, omreženi, pohlepni, pokvarjeni in se radi sprenevedajo**. Golobič je zaznan kot bolj zvit, škodoželjen in bahav od Janše in Jankovića, Jankovića pa anketiranci vidijo kot bolj

pohlepna in pokvarjenega kot Janšo. Janši pripisujemo več hladnosti in brezosebnosti kot drugima dvema.

Naivni prestrašenci: Matjaž Hanžek, Ljudmila Novak in Radovan Žerjav

Ključne vrednote, ki jih pripisujemo tej trojici politikov, govorijo predvsem o njihovi **pasivnosti, naivnosti, skromnosti in prestrašenosti**. Nekako jih dojemamo kot **dolgočasne konzervativce**. Zanimivo je, da se je v to družbo uvrstil tudi Hanžek, ki je sicer po pripisih bolj liberalen kot konzervativen, a so ga ostale pripisovane vrednote umestile k Novakovi in Žerjavu.

Celosten pogled na konkurenčnost politikov

Še več kot podobnost med tremi skupinami kandidatov pove celoten percepcijski zemljevid. V njem vidimo, kdo je med posameznimi skupinami nekakšen povezovalni element, koga po pripisanih vrednotah vidimo bližje omrežencem, koga bližje naivnežem in koga bližje najbolj moralnim.

Razlika v vrednostnem sistemu Žerjava in Pahorja je manjša, kot je razlika v vrednostnem sistemu Kresalove in Janše. Naivneži so bližje moralnežem kot omreženci. Logično, kaj ne?

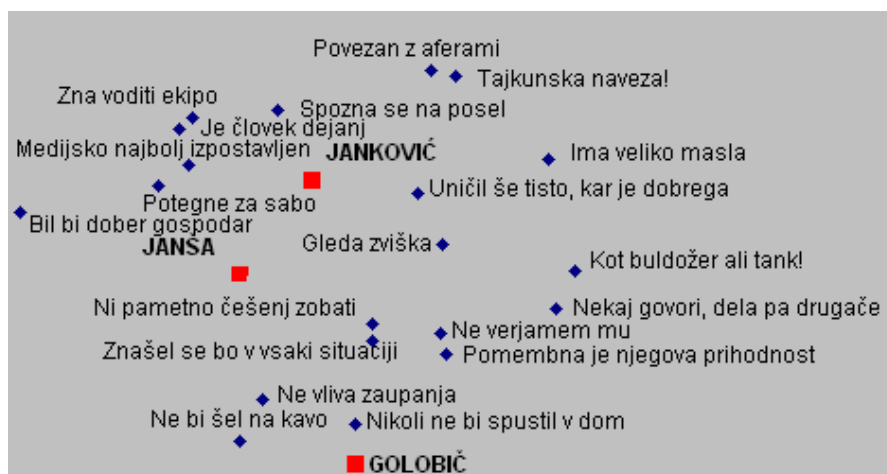
Zanimiva pa je še ena podobnost: pri izpolnjevanju anket je bila dodana možnost, da posamezen element ne pripisemo nobenemu od predlaganih politikov. Pozicija **'Nihče od njih'** se je pokazala kot **pozicija optimalnega slovenskega politika**, kot politika, ki v slovenskem političnem prostoru nekako manjka. Glede na pripisane vrednote bi bil tak politik **optimističen, umirjen in odprt politik, ki bi bil racionalen in jasen, odgovoren in pravičen ter simpatičen liberalni hrabri domoljub**. Nekakšna karakterna zmes Pahorja, Janše, Viranta in Kresalove. To, kdo je najbližje temu idealu, boste presodili in odločili sami. Lahko pa se odločite za alternativo in izberete duhovitega Erjavca ali teatralnega Jelinčiča ...

Omreženci ostajajo skupaj tudi po pripisanih značilnostih

Pri politikom pripisovanih značilnostih slika ni tako čista in jasna, kot pri vrednotah.

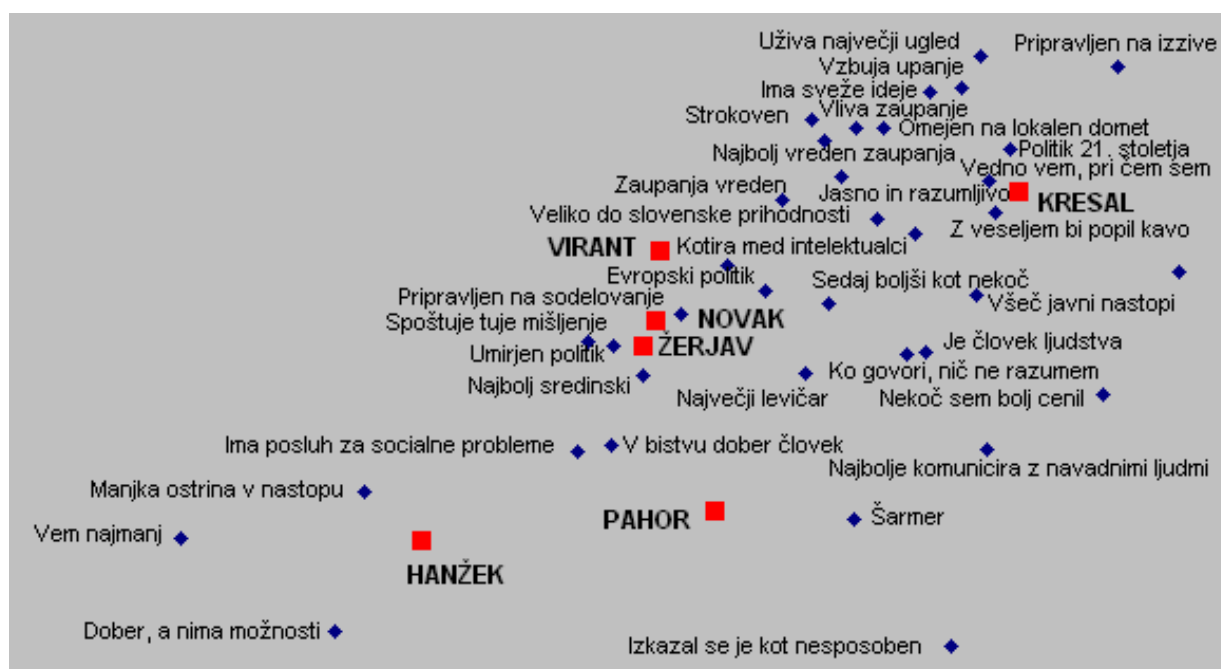
Precej skupaj ostajajo 'sposobni omreženci', ki se jim pripisan **vrednostni sistem preslikava tudi med značilnosti**. Vendar pa pri pripisanih značilnosti postane slika precej dvojna, saj jih opredeljujejo zelo **nasprotujoče si trditve**. Na eni strani anketiranci menijo, da za vsakega od teh treh politikov (v primerjavi z ostalimi) bolj velja, da je **človek dejanj**, ki se bo **znašel v vsaki situaciji**, človek, ki **potegne za sabo**, in človek, ki **zna voditi ekipo ljudi**. Za njih v primerjavi z ostalimi bolj verjamejo, da se spoznajo na posel. Vse skupaj dobro in pozitivno.

Vendar vse tri anketiranci vidijo tudi kot posameznike, ki so povezani z aferami, ki so **del tajkunske naveze** in ki bodo **uničili še tisto, kar je v Sloveniji še dobrega**. Nihče od njih po mnenju anketirancev **ne vliva zaupanja**, saj na **vse gledajo z viška** ter **nekaj govorijo, delajo pa drugače**. Skratka, nikomur od njih **ne verjamejo** najbolj. A volili jih bomo vseeno? Ne pravijo zaman, da si vsak narod piše usodo sam!

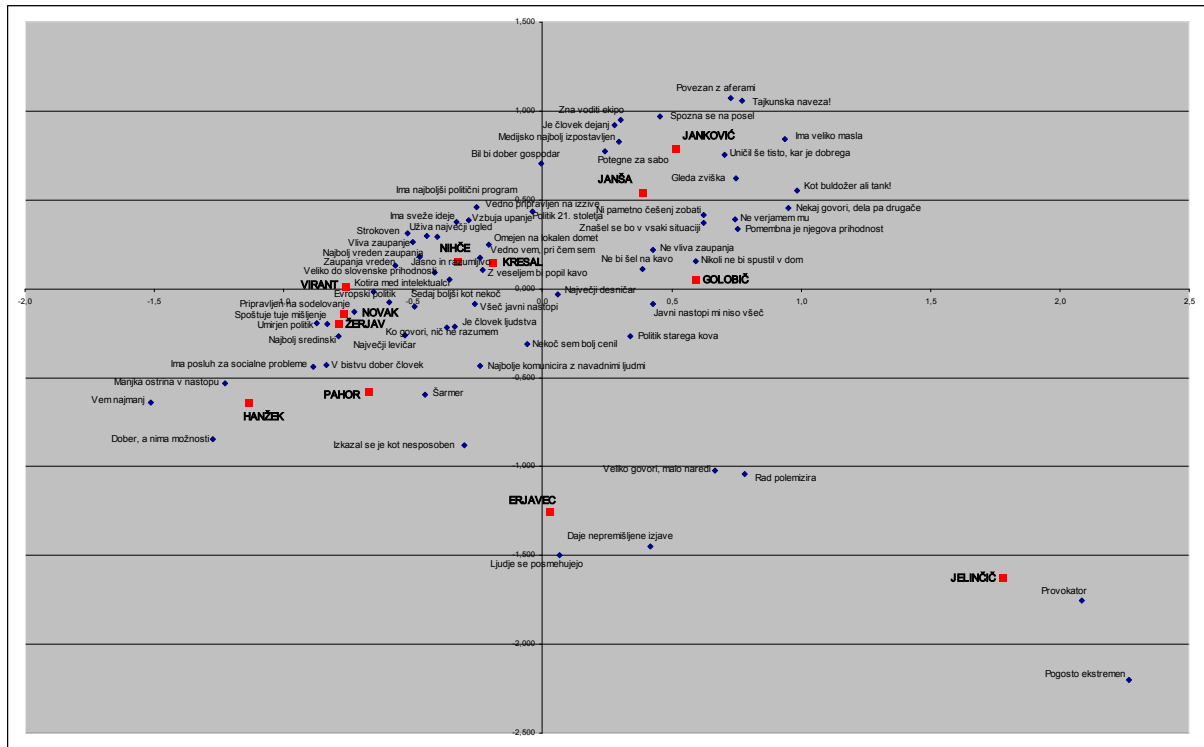
Naivni in moralni so si po pripisanih značilnostih precej podobni

V tej skupini najdemo **Viranta, Ljudmilo Novak in Žerjava**. Vse tri vidimo kot **sredinske, umirjene politike**, ki so **pripravljene na sodelovanje** in najbolj predstavljajo **tip evropskega politika**. Katarina Kresal je po določenih značilnostih blizu tej skupini, vendar pa si vseeno veliko značilnosti deli tudi z »omreženci«. Pripisujemo ji jasnost in razumljivost in se strinjamo, da pri njej vedno vemo, pri čem smo. Bolj kot druge jo vidimo kot političarko 21. stoletja. Previdnost pri sodbi velja, saj vemo, da nima veliko podpore. Njen indeks pozicioniranosti je namreč med najnižjimi. Tudi Pahor in Hanžek sta si po določenih značilnostih podobna: posluš za socialo, človeška dobrota in pomanjkanje ostrine.

Kdo nam manjka? Nekakšen Jan Krvina, s katerim bi vsak od nas **z veseljem popil kavo**, saj bi bil **poln svežih strokovnih idej**, Nekdo, ki bi znal stvari povedati **jasno in razumljivo**, da bi vedno **vedeli pri čem smo**. Obenem pa bi mu moralo biti **veliko do slovenske prihodnosti**. Nekakšen **evropski politik 21. stoletja**, ki bi dobro **kotiral tudi med intelektualci**. Ja, tak bi **vzbudil upanje** in hkrati **zbujal zaupanje**. Vendar (vsaj za enkrat) takšnega nimamo na izbiro.

Tako kot pri vrednotah sta tudi glede na pripisane značilnosti Erjavec in Jelinčič v 'svojem svetu'. Erjavec v svetu nepremišljenih izjav, polemiziranja in govorjenja brez učinkov, Jelinčič pa v svetu ekstremnih in provokativnih stališč.

Dragi politiki, **danés začnite delovati** tako, da boste združili značilnosti Jana Krvine in mu dodali vrednote, ki jih volivci pričakujemo od vas. **Bodite iskreni, čustveni, racionalni in jasni ter odprti do vsega okrog nas.** Če se boste pokazali dobršno mero **odgovornega optimizma** in če **boste pravični, simpatični ter pošteno hrabri**, vam bomo na prihodnjih volitvah lahko zaupali in vam ponudili vsaj 60-odstotno podporo.

Mitja Tuškej, Formitas